

Forfatter: Langebek, Jacob

Titel: BREV TIL: Holstein, Johan Ludvig FRA: Langebek, Jacob (1754-01-01)

Citation: Langebek, Jacob: "BREV TIL: Holstein, Johan Ludvig FRA: Langebek, Jacob (1754-01-01)", i *Breve fra Jacob Langebek*, GYLDEN DALSK BOGHANDEL., s. 200. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002054457-000-shoot-L0020544570000097.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Jacob Langebek

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

1. Januar 1754.

TIL JOHAN LUDVIG HOLSTEIN.

Høibaarne Hr. Geheimeraad og Greve,
Naadige Herre!

Om ieg end ikke havde været saa lykkelig, at bekomme Deres Høigrevelige Excellences allerhøistærede Skrivelse af seneste 24. Decembris, saa fordrede dog min underdanige Skyldighed, ved Begyndelsen af det ny Aar at lade Pennen møde for mig, da ieg ikke kan have den Lykke, som de tilstædeværende, at gøre Munden til Hiertets Tolk. Ieg har nu mere end dobbelt Anledning, siden Deres Excellence har bæret mig med høiestmeldte sit naadige Brev, der er saa fuldt af de angenemeste Udladelser, at ieg ikke nok kan glæde mig derover, eller med fuldkommen Erkiendtlighed nedlegge min underdanige Tak derfor.

Det feiler ikke, at denne Dag og Aarets Tid jo ligesom overvelder Deres Exc. med Lykønskninger af dem, der skønne paa Deres Excellences høie Fortienester og har Deres Excellences Aarvaagenhed at takke for deres Lykke. Om nogen har Aarsag i dette Forsæt for D. Exc. at fremkomme, da er ieg visseligen en af dem, hvis Skiønsomhed og Taknemlighed bør være af de største, og hvis Forbønner for Deres Excellences høie Velgaaende af de oprigtigste.

Men, Naadige Herre, alle de Ønsker, ieg paa denne og hver Nyt aars Dag frembærer for Deres Høigrevl. Excellence, ere intet andet end en blot Fornyelse eller offentlig Tilstaaelse af hvad ieg hver dag udi hele Aaret udbeder af Himlen over Deres Exc. i henseende til Deres Excellences enten almindelige Fortieneste til Fædernelandet eller besønderlige Velgierninger imod mig.

Deres Excellence har i alle de forbigangne Aaringer holdet mig under sin høie Beskyttelse, og altid været hos Landets Fader mit ringe Arbeids fornemste og allerbeste Fortolker, men intet Aar givet mig saa mange Prøver ved s. 201 Haanden af sin uskateerlige Bevaagenhed som i det nu sidst tilbage lagde. Ingen Nyt aars dag har ieg derfor kunnet finde mig mere skyldig til, end paa denne, at takke Deres Excellence, ja at ønske mig selv saa lykkelig, Deres Excellences Naade og høie protection fremdeles at maatte adnyde og fortjene.

Men at ieg, da D. Exc. derudi finder naadigst Behag, skal blive ved at underrette om mit Foretagende her i Stokholm, da kostede det nogen Tid og Møde, inden ieg fik de Herrer, der tiene her udi Bibliotek og Archiver, bragte til den Føieligbed, at de vilde laane mig noget hiem af deres gamle Papirer. Foruden de Maader, ieg selv har brugt at persvadere dem, har H. Exc. Rigs Raad Høpken, Præsident af Cancelliet, som desuden har beviset mig megen Høflighed, lagt sin autoritet imellem, og formaaet dem til at gaae mig til haande. Rigs Raad Scheffer ligeledes, og ieg kan ikke andet end takke Hr. Baron Fleming, som havde medgivet mig adskillige meget gode adresser¹. Cancellie-Archivet, hvorudi alle nyere Handlinger fra den Gustavianske Families Begyndelse forvares, staaer under Cancellie Raad og Ridderen Stiernmans Opsigt, som er bekiendt af adskillige Skrifter og selv har et artigt Bibliotek, hvoraf han mig adskilligt har meddelet. Det Kongl. Bibliotek og Antiquitets-Arcliivum, der skal bevares i eet Værelse paa det nye Slot, naar det bliver færdigt, er ikke mindre end 6. à 7., som har under Hænder, dog saa, at hver har ligesom sit departement; Dalin og Celsius har de trykte Bøger, som neppe gjøre 15000. volumina i alt, Secretereren Berch har Manuscriptsne til Nordisk Historien, samt antiquiteterne og Kongl. Mynt-Cabinetet, Assessor Wessman har Codices Islandicos, Assessor Richardson, som nylig har udgivet en Beskrivelse om Halland, har de fremmede Codices manuscriptos, og Assessor Hagelberg, som s. 202 arbejder paa et Islandsk Lexicon, som de her kalde gammel Gotska, har diplomata eller Pergamentsbrevene. Dalin, som ellers er Prinds Gustavs Informator, er i disse Dage bleven Cancellie Raad, som er Oberstes Rang. Berch har og faaet samme Rang, han arbejder paa en Historie af Medailler over particuliere Folk her i Sverige, og har dertil ladet Tavlerne stikke i Kober udi Paris. Stiernman lader i disse Tider trykke en genealogisk og historisk Forklaring over Svenske Adels-Matrikelen og Vaabenbogen. Men at komme igien til mit eget Arbeid, da har ieg allerede, siden ieg fik vundet alle bemeldte Herrer, haft adskilligt til Laans fra dem, saa som en halv Snes skønne Codices membr. af vore gamle Jydske og Siælandske Lovbøger. Kong Waldemar den Andens Jordebog eller rettere en Optegnelse paa alle de Godser, som Kongen har eiet i alle under Dansk Scepter da liggende Provinser, en ypperlig piece af 14. Ark, som vil give stor Oplysning i vor gamle Geographic og Historie, har ieg Ord fra Ord udskrevet, og tænker, saa snart Gud sender mig hiem, at lade den trykke. Helsingørs privilegier givne af K. Christophoro Bavaro og K. Hans, et gammelt exemplar paa Pergament, der kan passere for en original Codex, har ieg nu fat paa; ieg tviler paa, de findes hos os, i det mindste ikke saa gode. Men det, som er mig det kiæreste, er den store Mængde, her findes af Diplomata og Pergaments-Documenter, hvoraf en stor Deel angaaer de forhen værende Danske Provinser, og hvis Mangel hos os gjør en stor defect i vor Danske saavel Kirke- som verdslige Historie. Naar man kun betragter, at Ærkebispnen af Danmark var Primas regni, og Lund metropolis Ecclesiæ Danicæ, er let at slutte, at udi Skaane, hvor ogsaa en stor Deel af den fornemste Adel boede, maae fordem været forvaret betydelige Documenter, som nu alle, saa meget som til overs er, her findes udi Antiquitets Archivo. Af disse har ieg nu allerede haft en god Deel til Laans, og seer endnu saa mange for mig, at Vinteren neppe vil strekke til at faae dem copierede og Sigillerne aftegnede, uanseet ieg til begge Dele har Medhielp.

s. 203 Deres Excellence befaler at skaffe sig en, som kunde for betaling skikke de daglige Acta Academica.

Langebek, Jacob, *Breve fra Jacob Langebek,*

Saa længe ieg bliver her paa Orten, skal ieg sørge for at see Deres Excellences Naadige Villie deri efterlevet, og inden ieg tager bort, skal ieg ophøre en anden god Commissionaire, som siden kan gjøre det samme. Aleneste ønskede ieg, at D. Exc. ved Leilighed nærmere vilde forklare sig, om det skal være alle Slags academiske Acta, saasom Disputationes, Orationes etc. eller ikkun Videnskabs Academiernes Handlinger med derhen hørende Taler og smaa piecer. Er det alene disse sidste, som D. Exc. forlanger, maatte ieg udbede mig faae vide, hvad de sidste Stykker er, som D. Exc. deraf haver, at man ikke skal købe det samme to gange. Er ellers nogen anden Ting, hvorudi ieg her i Landet noget til D. Excellences Velbehag kan udrette, vil det altid glæde mig, med D. Excellences naadige ordres at blive beæret.

Iblandt adskillige Ting, som ieg her har faaet til Eie, har ieg paa en auction kjøbt, til at forvares i H. Majests. Archiv, et Manuscript, som heder Acta quædam inter Gustavum I. regem Sveciæ et Fridericum I. Regem Danice, skreven ved samme Tider, og er deels original, deels saa got som original. Laae man her nogle Aar og passede paa, kunde man gjøre en artig Samling, og paa ærlige Maader berøve dem, ligesom de fordum paa adskillig viis have rapset fra os.

Deres Excellence forlader min Vidtløftighed, og naadigst tilsteder mig at slutte med dette Ønske, at den gode [Gud] i dette og mange paafølgende Aar vil spare og opholde D. Exc. til Fædernelandets Gavn og Videnskabers Fremme, hvoraf ikke en liden Fordel vil flyde til den, som med Ydmyghed forbliver

Deres Høigrevelige Excellences
underdanige tiener
I. Langebek.

Stokholm d. 1. Ianuarii 1754.